

תורה ומידות טובות

פרשת בא | עלון מספר 214 | כניסת שבת: 16:50 (לנוהגים 40 דק' 16:30) | יציאת שבת: גאונים: 17:41 ר"ת: 18:15

אורחות חיים

לפני שנים רבות, שמעתי סיפור

נפלא מהגאון רבי משה רבינוביץ זצ"ל, ראש ישיבת 'קרן התורה' בליקווד, אותו שמע מהנגיד הרבני רבי משה רייכמן זצ"ל, שהיה ענק חסד, איש טוב ומיטיב, שפיזר רבות מהונו לשגשוג עולם התורה.

בצעירותו, עשה רבי משה בהזדמנות עסקה גדולה ויקרה, במסגרתה רכש כמות עצומה של מרצפות. לפי הצרכים ומאפייני השוק באותו הזמן, היתה מטרת העסקה הענקית, להשתלט לחלוטין על כל שוק הריצוף באותו אזור. רבי משה רכש יחד עם המרצפות דבק מיוחד, בו משתמשים בתהליך הריצוף, אך עלויות הדבק לא התקרבו אפילו למחיר של המרצפות עצמן.

למגינת ליבו, איש עסקים מתחרה נכנס גם הוא לעסקי הריצוף, ייבא מיבשת אחרת כמות גדולה יותר של מרצפות, והחל לשווק אותן בכל המרץ. מחמת התחרות הלא מתוכננת, נכשלו מכירתיו של רבי משה בצורה קשה מאד, ולא הצליח אף לכסות את הוצאותיו העצומות, ובודאי שלא להרוויח.

והנה אירע משהו מאד מעניין. אותו מתחרה אמנם הצליח להשתלט על השוק, אך הוא שכח לקנות את הדבק המיוחד. מחמת עוד כמה סיבות, נוצר לפתע מחסור גדול של הדבק בשוק, ומחירו האמיר וטיפס לגבהים.

רבי משה מכר את כל מלאי הדבק שברשותו במחירים יקרים פי כמה וכמה משתכנן בתחילה, ורווחיו האמירו אף על הרווחים שתכנן להכניס ממכירת המרצפות!

רבי משה נפעם להיווכח בחוש, כיצד 'רבות מחשבות בלב איש', ולמעשה 'עצת ה' היא תקום'. אדם מתכנן להעשיר מדבר מסויים, פועל מתאמץ ועושה בעניין, ובסופו של דבר הקדוש ברוך הוא מסובב שמהדבר שפעל לא ראה את העושר, ודווקא מהדבר השולי שכלל לא ייחס לו חשיבות – ממנו הצליח להתעשר. (מתוך "אולגותיהס" חמ"א)

מענייני הפרשה

מאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ "זרע אמת" ואב"ד "יורה דעה" מורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

כי אני הכבדתי את לבו וי, אלו. הנה מי שטבעו להיות סבלן, והוא אצל עצמו שפל רוח, ונפשו כעפר לכל, ומכל שכן אם אומר בלבו באמת שעוונותיו עוברים ראשו, אם ח"ו הוכה במכאובים, אין הצער כל כך גדול אצלו, כיון שהוא סובל הכל ומקבל הכל ואינו בוטס.

אמנם מי שחושב בלבו כמה גדול אני ונכבד אצל עצמו, כאשר ח"ו נגע יקרב באהלו והוכה במכאובים, הצער והיגון מתחולל על ראשו ביותר. ועל פי זה מסבירים המפרשים את הפסוק, "כי אני הכבדתי", לשון כבוד, "את לבו", שנתתי בלבו ציהיה גבה לב ומתכבד בדעתו, כל זה הוא "למען שתי אותותי אלה בקרבו", שיהיו המכות נרגשים ביותר בקרבו.

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו ואת לב עבדיו וי, אלו. הסבירו המפרשים, מהי נתינת טעם, "כי אני הכבדתי את לבו" דוקא במכה זו של הארבה, אלא דהנה מבואר בחז"ל (מגילה כה). שאסור להסתכל בפני אדם רשע, וא"כ לכאורה קשה, היאך משה היה יוצא ונכנס אל פרעה ודיבר עמו, והרי אסור להסתכל בפניו?

וצריך לומר, שמשה לא הרשיע לפרעה כלל, שלא היה נחשב בעיניו לרשע, רק כשוגג שלא ידע את ה'. ובפרט ששמע מהקב"ה שצוה לו לחלוק לו כבוד, כמו שכתב רש"י לעיל, על הפסוק (ו, יג): "ויצום אל בני ישראל", שצוה להם לחלוק לו כבוד בדבריהם (שמו"ז, ג). אבל כאן גבי מכת ברד, הודה פרעה מעצמו ואמר: "ה' הצדיק, ואני ועמי הרשעים", נמצא שפיו הכשילו מעצמו לאמר שהוא רשע, ולא אמר זאת דרך תשובה, כמו שאמר משה שם, "ואתה ועבדיך ידעתי כי טרם תיראהו מפני ה'".

לכן לא היה משה רוצה ליכנס לדבר בפניו, שאסור להסתכל בפני רשע. עד שאמר לו הקב"ה: בא אל פרעה, כי הוא אינו חייב כל כך בדבר, מכיון שאני הכבדתי את לבו, ולכן מותר אתה להכנס לביתו.

לכן לפני מכת בכורות אמר משה לפרעה: "כן דברת לא אוסיף עוד ראות פניך", שכיון שעברו עליו העשר מכות ולא שת לבו לדבר ה', נקרא רשע גמור, ואסור להסתכל בפניו. לכן אמר לו: "לא אוסיף עוד ראות פניך".

שבת שלום!

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה וי, אלו. ופירש רש"י, והתרה בו. והקשו המפרשים, מה רצה רש"י להשמיענו בזה, והסבירו, דהנה לכאורה קשה, מדוע במכות הראשונות אמר הקב"ה למשה קודם ביאתו לפרעה את המכה אשר רוצה להביא עליו, וכאן במכת ארבה לא אמר לו זאת קודם?

ובמדרש (שמות רבה יג, ז) נאמר, שבמה שאמר לו "למען תספר", רמז לו על הארבה. אמנם עדיין קשה, מדוע לא אמר בפירוש מהי המכה כמו שאמר בשאר המכות.

אלא יש ליישב, דהנה לכאורה בכל המכות היה למותר מה שאמר הקב"ה מקודם המכה, ולא אמר לו בעת היותו בבית פרעה, אבל באמת יש לומר דהיה זה מצד ההכרח, וכמו שכתב רש"י לעיל על הפסוק (ט, כט): "כצאתי את העיר אפרוש כפי לה", שבחון העיר לא היה יכול להתפלל, מפני שהיתה מליאה עבודה זרה.

וכמו כן יש לומר, דהנה מבואר בחז"ל (שמות רבה ה, ט), שפרעה עשה עצמו אליל ועבודה זרה לעמו, וכמו שכתב (יחזקאל כט, ג): "אשר אמר לי יאורי ואני עשיתני", וכמו שפירש רש"י על הפסוק (שמות ז, טו) "הנה יוצא המימה". ועל כן לא היה יכול הדיבור לבוא

אנו מתעתדים להוציא לאור ספר שו"ת נפלא של מורנו הרב

הגאון הגדול ר' יעקב נסים עטייה שליט"א

לכל המעוניין לסייע ולהקדיש להצלחה רפואה ולהבדיל לע"נ נא ליצור קשר בטלפון:

054-8416719

דעת גדולי רבותינו - כיצד מפיצים דיעות כוזבות

ואם ישאל השואל האין

אפשר שדברים בטלים ומבוטלים בדותות ושטותות יתקבלו אצל רבבות ומיליאנים ומהם בעלי כשרון ומלומדים כדברים ישרים ונכונים, דע כי כח החינוך והתעמולה עצום מאוד. לא בפתע פתאום מתקבלים בדותות ודעות כוזבות כ"א בהדרגה.

ואציע דוגמא אחת מהרבה אופן הפצת וקביעות דעות מזוייפות ושקרים, מתחילה מתחילים באיזו מחוז ללמד לילדים דברים כאלו בתור דברים משעשעים המתאימים לדמיון הילד ומעניין אותו, ולאט לאט מתפשט ממחוז למחוז וממדינה למדינה ללמדם בתור סיפורי ילדים, והללו מתגדלים וכבר נקבע הדבר בלבם לאמת מוחלטת ונעשה דבר מפורסם ושוב אח"כ מביאים.

ראייה והוכחה שהדברים נכונים ונכונים, מכח הסכמת רבים לאלפים ולרבבות, וגם בעלי

והנה אמת נכון הדבר כי

מהלך ההתפשטות של דעות כוזבות בקרב ההמונים הוא באופן טבעי וכמו שביארנו, אבל באמת יש עוד סבה נפתרת לכל זה, כי כמו שעל הצדיקים שומרי התורה בשלמות ודבקים בה, שורה רוח קדושה ואור התורה, כמו כן על פורקי עול תורה שורה רוח הטומאה אשר קראהו חז"ל יצר הרע אשר ניתן לו רשות להתעות ולבלבל את הדעת לאמר לחושך אור וכמשאחז"ל (נ"ב ט"ז) שהיצה"ר יורד ומתעה עולה ומרגיז, כי העוה"ז כולו הוא עולם הנסיון והבא לטהר מסייעין אותו והבא לטמא פותחין לו כדאיתא ביומא דף ל"ח.

ותראה שאתו פוקר אשר ימאן להאמין בתוה"ק קבלת אבותיו מדור דור יאמין בכל הבלי השוא, כמו להדביק הברזל שחתת רגלי הסוס (שקורין פודקוה) על מפתן ביתו, או תלות בובה על הטקסי שלו וכיו"ב, כי אותו יצר המסיתו לכפור בכל קודש מסיתו להאמין בשטויות והבלים. (חיי עולם" להגרי"י קנייסקי זצ"ל)

סיפור לשבת- הרב אשר פריינד לא התרגש ואמר: הרי אמרתי לך...

בידיו את קרטון החלות, ורץ אתו במורד מהאולפנה לבנין מוסדות יד עזרה', לעבר מקום כינוס בני חבורת הרה"צ רבי אשר, כשהוא נושא את הקרטון כמחזיק אוצר יהלומים יקר, וצעדיו מרקדים כמוצא שלל רב... עם הצפצוף, הגיעו החלות ליד עזרה', והרה"צ רבי אשר, באותו חיוך על פניו, מפטיר ואומר: 'נו, הרי אמרתי. אבא לעולם לא משאיר את בניו ללא חלות...' בני החבורה סופרים כמה יש בקרטון, ונפעמים: 60 חלות, בדיוק, אחת לאחת.

הכמות הדרושה להם – המתניה להם במירון מהבוקר, אבא לא משאיר בנים ללא חלות, עובדה! הם רצים אל הרה"צ רבי אשר, מספרים בהתרגשות כי ספרו את החלות, והנה הכמות תואמת להפליא באופן מדהים ממש. רבי אשר לא נרגש ולא נרעש, הן מהרגע הראשון היה בטוח כי לא יחסר פיורו, בטחונו בה' אינו מותיר מקום לדאגה כלל, היה ברי לו כי בורא עולם ישלח אליו חלות.

לפיכך, תגובתו הפתיעה עוד יותר כשאמר: 'האם יודע אב הבית של האולפנה להודות לאבא שבשמים על שדאג שמישהו ירכוש ממנו את החלות המיותרות? האם היטיב להבין כי אבא שבשמים, כפי שאינו משאיר בנים ללא חלות, כך הוא גם דואג לבל ישאר בן עם חלות מיותרות? האם הוא הפנים כי במעשה זה ניכר לעין כל כי אבא שבשמים פותר עבורנו כל בעיה, ולא רק עבורנו אלא גם עבורו?!

סיפור זה, מעורר את הלב: הנה כי כן, לבורא עולם דרכים משלו לנהל את העולם, לפתור לכל יהודי את מצוקתו שלו, להעניק לכל אחד את הפתרון לבעיה האישית שלו. האב שדואג לבניו, פותר את הבעיות כולן!

אין זה משנה מה ההתמודדות שלך, מה הקושי שלך. אבא שבשמים לא משאיר בן ללא פיתרון, לא מותיר ילד שקוע בדאגתו. השלך על ה' יהבך, התחזק בביטחון ובאמונה. בטחו בה' עדי עד, והוא יושיענו בכל עת ובכל מצב! (דל"ש)

כשרונות גדולים נסחפים ונאחזים בזה כי עצום מאוד כח התעמולה והפרסום...

ודע שבכל התעמולות ושקרים מוחלטים, משתמשים ביסודות אמיתיים שמערבין בו. ומתחילין לדבר בשם הצדק והיושר ובשם אהבת האמת וכיוצא בו, ובוחשין בזה ומבלבלין ומפספטים עד שמסיקין מסקנות היפוכיות ממש להצדיק את הרשע והרע שברע, ובעלי כשרונות ממציאים כבר אלף אלפי ראיות וטענות הוכחות וסיפורים וציוורים.

וכן אחז"ל בסוטה דמ"ט כל שקר שאין אמת בתחילתו אינו מתקיים ע"ש, והכל נעשה בכח התעמולה והחינוך לקטנים ולמבוגרים לאט לאט להחזיק את השקר בדמיונות שוא ומדוחים (וכזה ה' התפתחות כל האמונות של אומות העולם, בתחילה אחדים וכו' כמש"כ כ"ז בספר הברית מאמר כ' פכ"ט ע"ש דברים יקרים אמיתיים ומועילים ללמד תועים בינה).

שעת בין ערביים, דמדומי חמה טרם כניסת שבת המלכה. היישוב מירון עוטה הוד קדומים גלילי טהור, אווירת החולין מפנה את מקומה לזוך שבתי קסום, הכל ממהרים להספיק את ההכנות האחרונות טרם תשקע השמש, ושבת המלכה תפרוש את כנפיה על היישוב הקטן, שבמעלה גבעתו שוכן ציון הרשב"י.

כמדי 'שבת מברכים', גם בשבת הזו הגיעה קבוצה נכבדה של יהודים בראשות הרה"צ רבי אשר פריינד זצ"ל, לעשות את השבת בצילא דרשב"י, על אדמת מירון המרוממת. הם כבר מורגלים בכגון דא, יודעים מי מופקד על הדגים ומי על הסלטים, מי מביא ברכבו שתיה ומי אחראי על בישול המרק והעופות.

יש גם מי שמוטל עליו להביא חלות, 60 במספר לכל הסועדים כולם, אלא שבאותו ערב שבת נתקע רכבו של הלה במעלה הכביש צפונה, ואתו – נתקעו גם החלות...

בימים ההם, כשהטלפון הסלולרי לא היה מצוי, ארך זמן עד שהידיעה הגיעה מירונה. לבסוף, סמוך לכניסת השבת, הצליח בעל הרכב להיחלץ מהכביש ולמצוא מקום סמוך לשבות בו, כשהוא מיידיע את בני החבורה השוהים כבר במירון כי החלות אתו – כלומר: להם אין חלות. ושוב, יש לזכור כי מדובר בשנים עברו, טרם היה היישוב מירון אבן שואבת להמונים, לפני שמדי שבת שהו בו אלפי אורחים, שכל אחד מהם מביא עמו 2-3 חלות מיותרות...

בני החבורה אצו רצו להרה"צ רבי אשר, לשאול את פיו כדת מה לעשות. רבי אשר, מופלג בדורו באמונה וביטחון היה, חיוך נראה על שפתיו ואפילו דוק של דאגה לא ניכר בעיניו. 'צאו וחפשו במבואות היישוב ובבתיו, בטוח אני שאבא לא משאיר את בניו ללא חלות לשבת!' – פסק בביטחון רב, והרצים יצאו דחופים...

הם עברו בית אחר בית, נקשו בכל דלת, ביקשו עזרה מכל עובר אורח. אפס, כי כולם פסקו ואמרו

מעיוני המשפט

נזאת הגאון הגדול אב"ד בד"צ "זרע אמת" ואב"ד "יורה דעה" מורנו הרב נסים יעקב עטייה שליט"א

ערב קבלן שנשא ונתן ביד האם המלוה יכול לגבות גם מהלווה או רק מהערב?!

והשו"ע שם לא משמע כך. וכבר כתבתי לעיל מה שיש להקשות על הסבר דבריו.

ואם הקבלן לא נשא ונתן ביד, ומכר הלוה את כל נכסיו, אע"פ שיש נכסים לקבלן, כתב הנימוק"י בשם המפרשים ופסקו להלכה מרן השו"ע שם, אם ירצה המלוה לטרופ מלקוחות הלווה אינם יכולים לדחותו אצל בני חורין של הקבלן. והטעם הוא, שכיון שהרשות ביד המלוה לגבות מהלווה או מהקבלן, חל שיעבודו על נכסי הלווה שמכר, ועל נכסי הקבלן.

וכן הדין בשנים שנעשו ערבים זל"ז ומכר אחד מהם נכסיו, יכול לגבות כל החוב מאחד מהם. וכ"פ הרמב"ם (הל' מלוה ולוה פכ"ה ה"י) וכנמבואר בשו"ע (חור"מ סי' קל"ב ס"ג) זל"ל: שנים שערבו לאחד, כשיבא המלוה ליפרע מהערב יפרע מאיזה מהם שירצה, ואם לא היה לאחד מהם כדי החוב, חוזר ותובע מהשני שאר החוב, עכ"ל.

אמנם הראב"ד חולק על דין זה, וס"ל דאינו גובה מאחד אלא גובה מחצה מזה ומחצה מזה. והביאו מרן השו"ע שם בשם "יש חולקים ואומרים". אא"כ אין לאחד מהם, שאז גובה מהשני את הכל. ואם המלווה אומר [בשעת ההלוואה] "ממי שארצה אפרע" יפרע מאיזה מהם שירצה. ודין זה מוזכר בשו"ע (חור"מ סי' ע"ז ס"ג, וסי' קל"ב ס"ג).

וכתב הסמ"ע (סי' ע"ז סק"א) שהטעם הוא שיכול לגבות הכל מהערב שירצה שלא הטריחו זל"ל למלוה לגבות מכל צד חצי החוב. ובסק"ג (ס"ג) כתב עוד דלא דמי לשנים שלוו מאחד שאינו גובה מכל אחד רק חצי החוב, דשאני התם שנתחייבו עבור המעות שקיבלו, ושייך לומר שכל אחד קיבל חצי המעות, אבל הערבים לא קיבלו כלום, ורק מחמת ערבותם חייבים, אין שעבוד לחצאין.

ועיין עוד בקצות החושן (סי' ק"ז סק"ט). ועיין עוד בב"י (סי' ע"ז), ובשו"ע (ס"ג), ובסמ"ע (ס"ג).

היוצא מכל האמור לעיל: ערב קבלן שקיבל כסף מיד המלוה ונתנו ללווה, אין המלוה יכול לתבוע את הלווה תחילה, אלא צריך לתבוע את הערב הקבלן.

ויכול לגבות ממנו אפילו מנכסים משועבדים, אע"פ שיש ללווה נכסים בני חורין.

ויש אומרים שה"ה בערב סתם שכל שנשא ונתן ביד אינו יכול לתבוע את הלווה תחילה.

אולם אם אין לאותם ערבים ממה לשלם, גובה את חובו מהלווה או מנכסיו. ויהי רצון שנזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא בבריאות איתנה ונהורא מעליא אכ"ר.

כלום. ודרכי משה (ס"ג, סק"י) כתב זל"ל: ובמרדכי סוף גט פשוט (ע"א) (ס"ג) כתב בשם רש"י (ערכין כג: ד"ה קבלן) ורשב"ם (נ"ב מז. ד"ה קבלן) דאפילו בקבלן נפרע ממי שירצה כו', עכ"ל:

ועיין בשו"ע (חור"מ סי' קכ"ט ס"ט) שהביא בשם יש מי שאומר שה"ה בערב אם נשא ונתן ביד שנשתלק הלווה. ועיין בסמ"ע (ס"ג, ס"ק מז-מג) ובש"ך (ס"ג, סק"ח).

ועיין בנתיבות המשפט (ס"ג, דיאוריס סק"ג) שכתב זל"ל: לקח הקבלן המעות מיד המלוה. ונראה, דדוקא שלקח בשם עצמו או שלקח סתם המעות מהמלוה ונתנם להלוה, אבל אם בא בשליחות הלוה להמלוה, ואמר, הלוה שלחני אצלך שתתן לו המעות, לא הוי כנשא ונתן ביד, דשלוחו של אדם כמותו והוי כאילו קיבלן הלוה בעצמו, עכ"ל.

ולכאורה קצת קשה לדבריו שאם לקחן הערב בשם עצמו, מדוע נקרא 'ערב' והרי הוא בעצמו נקרא לוה. וכן מצאתי שהקשה בפתחי חושן (דיני הלוואה פ"ג סעי' ו' בהערות סק"ט), וצ"ע בזה. ועיין בש"ך (ס"ג, סק"ח) שכתב עמש"כ השו"ע שהערב יכול למחול ללווה. וקשה כיון דקיי"ל שאין המלוה יכול למחול חוב כשהוא חב לאחרים שמפסיד ממנו שיעבודא דר' נתן, א"כ גם בניד"ד אין יכול למחול חוב כשהוא חב לאחרים שמפסיד ממנו שיעבודא דרבי נתן. ומסקנת הש"ך שאין יכול למחול.

ועיין בקצות החושן (ס"ג, סק"ז) ובנתיבות המשפט (ס"ג, דיאוריס סק"ז) שכתבו בשם התומים דשאני הכא שכל זמן שלא פרע הערב למלוה עדיין אינו חייב לו כלום וממילא לא חל שיעבודא דר' נתן ולכן יכול למחול קודם שיחול החוב ועיין עוד שם בדברי קצות החושן ונתיבות המשפט מה שכתבו בזה.

ומש"כ השו"ע: "ויש אומרים דה"ה לערב שאינו קבלן", כ"כ הרא"ש (נ"ב פ"י סי' מ"א) שטעם אחד להם, בין אם זה ערב קבלן או ערב סתם, כל שקיבל המעות ונשא ונתן ביד אינו יכול לתבוע את הלווה.

והרשב"א (גטין מט): כתב בשם הרמב"ן והביאו שם הרב המגיד, שכל שרצה הלוה לפרועו אי אפשר למלוה לתבוע מן הקבלן תחילה. ועיין בנתיבות המשפט (ס"ג, סק"ג) מה שהסביר מה פירוש "נשא ונתן ביד". ומדברי הרמב"ם

שאלה: מי שהלוה לחבירו 10,000 ₪ והלווה הביא ערב קבלן שהמלוה יכול לגבות ממי שהוא רוצה (מהלווה או מהערב אפילו שיש נכסים ללווה). מה הדין אם הערב קבלן קיבל את הכסף מיד המלוה ונתנו ללווה האם באופן שכזה יכול לגבות ממי שירצה, או נאמר שכיון ש"נשא ונתן ביד" אינו יכול לתבוע את הלווה אלא רק את הערב קבלן שהרי נשא ונתן ביד?!

תשובה: מקור דין זה בגמ' (נ"ב קע"ה). זל"ל: א"ל מר בר אמימר לרב אשי, הכי אמר אבא: תן לו ואני נותן - אין למלוה על הלוה כלום. ולא היא, לא מיפטר ליה מיניה דמלוה עד שישא ויתן ביד, ע"כ.

וכ"פ הרמב"ם (הל' מלוה ולוה פכ"ה ה"ג) זל"ל: מלוה שבא לתבוע את הלוה ולא מצא לו נכסים אינו יכול לדחותו ולומר לך אצל הקבלן הרי יש לך לתבוע אותו תחלה אלא תובע כל מי שרצה תחלה, ואם נשא הקבלן המעות מיד המלוה ונתנו ביד הלוה אין למלוה ביד הלוה כלום, עכ"ל.

וכ"פ בטור ושו"ע (חור"מ סי' קכ"ט סעי' י"ט וכ"א כ"ב) זל"ל הטור: ואם לקח הערב או הקבלן המעות מיד המלוה ונתנם ליד הלוה אז אין למלוה על הלוה כלום ואין יכול לתבוע אלא את הערב ומיהו אם אין לערב גובה מהלוה מדרבי נתן: והרמ"ה כתב דהא דאמרין כשנשא הערב ונתן ליד הלוה שאין למלוה על הלוה כלום דוקא בקבלן אבל בערב אף על פי שנשא ונתן ביד לא נפטר הלוה כיון שאמר לו בלשון ערבות דלשעבדיה ללוה נמי קא מכיין ולא נהירא לא"א הרא"ש ז"ל לחלק בזה בין ערב לקבלן, עכ"ל:

וכתב הב"י בית יוסף (ס"ג) זל"ל: ומ"ש ומיהו אם אין לערב לשלם גובה מהלוה מדרבי נתן. כן כתב שם הרא"ש (סי' מ"א) וכן כתב הרב המגיד פרק כ"ו מהלכות מלוה (ה"ג) בשם רבינו תם (קעג: תד"ה חסורי) והרמב"ן (נ"ב ס"ג סוד"ה לא סנו). וכן כתב נמוקי יוסף (פ"א. ד"ה א"מ) וזה לשונו ומיהו אומר רבינו תם שאם אין נכסים לערב חוזר על הלוה מדרבי נתן אלא אם כן מחל הערב ללוה בהא אין המלוה יכול לחזור עליו דאפילו מוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול (נ"ב קמז:). וכן כתב בעל התרומות בשער ל"ה (ח"א סי' לג). ורבינו ירוחם (נ"ה כא ע"א) כתב וזה לשונו כתב הרשב"א (נ"ב קע"ה. ד"ה ולא היא) צריך עיון אם מחל הערב ללוה אם המלוה יכול לחזור עליו, עכ"ל:

ומה שכתב הטור בשם הרמ"ה שמה שנשא ונתן ביד שאין למלוה על הלווה כלום דוקא בקבלן, כן נראה שזו שיטת הרמב"ם שכתב (נפכ"ו מה' מלוה ולוה הלכה ג') ואם נשא הקבלן המעות מיד המלוה אין למלוה על הלוה

נקודות אור | סיפורים של תיקון מיזות | אנשים שחזרו לכור נחצבתם | וחיזוק לאלו שעדיין...

בדלת האישה שבה בלוויית בעלה. הרבי שב תפלין ושמירת שבת וקדושת הבית, הוא מבטיח קדושת הבית. הסביר לו הרבי דינים אלו באר היטב, סבר הבעל וקיבל. ראה הרבי שהבעל תולה את הסכמתו בזמן, ישמור עד שיוושע ואז ישוב לסורו. הזהירו ואמרו לו שאם יעבור על כך במזיד ימות בנו בו ביום רח"ל.

ראה הבעל שהעניין רציני ואמר, אני מקבל על עצמי התחייבות קשה בדברים שלא הורגלתי בהם, רצוני שגם הרבי יקבל על עצמו התחייבות כתובה וחתומה. האדמו"ר מבלעד התקומם לשמע הדברים, אבל הרבי קיבל אותם בהבנה, הוא נטל פיסת נייר וכתב עליה לאמר, אני חיים מרדכי בן מלכה מוסר את נפשי לילד שיוולד מן פלוני בן פלונית ופלונית בת פלונית כעבור שנה מן היום הזה. ועד על כך ה"תולדות" הקדוש זיע"א והצניע את הפתק בספר "תולדות יעקב יוסף" שהיה מונח לפניו על שולחנו. נפרדו ממנו בני הזוג ופנו לדרכם.

האדמו"ר מבלעד נרעש למראה עיניו ומשמע אזניו, והחל לטעון בפני הרבי, הנה הרבי עומד להושיע למעלה מדרך הטבע, אנשים שלא שמרו שבת ולא הניחו תפלין. הלוא יושיע למעלה מדרך הטבע את אבי ששמר כל ימיו שבת כהלכתה, והניח תפלין בקדושה וטהרה.

ענהו הרבי, יוסף, יוסף, הלוא תבין, הרי קראת את התחייבותי שאני מוסר את נפשי, ובכן, אין לי כלום, ומה אוכל ליתן לך?

בשעה שלוש לפנות בוקר עזב האדמו"ר מבלעד את בית הרבי, ורשם לעצמו את היום ואת השעה. כעבור שנה החליט לעלות לבית הרבי, והרבי פתח לפניו את הדלת ואמר לו: יוסף, יוסף, חשבתי שטבועה בך אמונת צדיקים חזקה יותר, ובכל זאת הכנס.

נכנס ושהה בחדר. כעבור מחצית השעה, צלצל הטלפון, בעברו השני של הקו היה הבעל שבישר, שלפני כחצי שעה נולד לו בן. (הכרז אשך קובלסקי)

והצדיקים מלומדים בנסים, היפלא מה' דבר? ורצון יראיו יעשה.

בעודו עומד וטוען נשמעו נקישות בדלת. הרבי הסתכל בשעונו, השעה הייתה לאחר חצות, ביקש מהאדמו"ר מבלעד שייגש לפתוח את הדלת, פתח את הדלת, וראה אישה לבושה בלבוש בלתי הולם המבקשת להיכנס אל הרבי. שב לחדר הרבי וסיפר על כך. קם הרבי. יצא את החדר וביקש מהרבנית שתבדוק מה רצון האישה? אמרה האישה לרבנית שברצונה לדבר עם הרבי. נתנה לה הרבנית מלבושי כבוד ופתחה בפניה את דלת החדר. באה האישה והחלה לבכות, שעברו שנים רבות משואה ועדיין לא נפקדה. היא שמעה שהרבי פועל ישועות, לפיכך באה להתחנן ולהעתיך שיברך אותה בבנים.

הקפיד הרבי ואמר, האם כך באים לרבי בלבוש לא מכובד, האם כך רוצה את להיוושע? בכתה ואמרה שבעלה כעס עליה וזרק אותה מהבית שתלך לרופא ותתרפא, נעל מאחריה את הדלת. ומה תעשה? הלכה לשכנתה וזו יעצה לה שתלך אל הרבי מנדבורנה שהוא פועל ישועות, ובכן באה.

שאלה הרבי האם בעלך מניח תפלין? לא ידעה מהו שח, תיאר הרבי את התפלין, קופסאות מרובעות קטנות שחורות על היד והראש. ענתה, שמימיה לא ראתה כאלו. שאל על אודות שבת, וענתה שהיא מדליקה נרות, היא זוכרת שאצל אמה היו מניחים פח על הלהבות, יותר אינה יודעת. שאל על שמירת גדרי קדושת הבית היהודי? והשיבה שאינם נשמרים. אמר הרבי אם תבטיחי שתשמרו שלוש אלו, תפלין, שבת וקדושת הבית, הריני מבטיח לך בן. ותכבדו אותי בסנדקאות.

ענתה האישה, תפלין ושבת ביכולתי להבטיח, אבל גדרי קדושת הבית עלי לשאול את בעלי. אמר לה הרבי לכי לביתך ותשאל את פיו, אם יסכים תבואו לכאן, יכולים אתם לשוב אפילו הלילה. האישה הלכה והאדמו"ר מבלעד קם אף הוא להיפרד מהרבי, אמר לו הרבי, כדאי לך להישאר, אני צופה שיקרו הלילה דברים מופלאים. כעבור שעה וחצי, נקשו

סיפור הרה"צ רבי יוסף טויסיג, שסיפר האדמו"ר מבלעד זצ"ל מעשה שהיה בידו. בחורף שנת תשל"ב קיבל שיחת טלפון בהולה מאמו שימחר לבוא לירושלים, כי מצבו של אביו שהיה חולה במחלה הידועה רח"ל הורע, ואם לא יבוא מיד עלול להיות מאוחר. הזמין מיד מונית ונסע.

בדרך נזכר שלא טבל באותו בוקר במקווה טהרה, חשב אין אסע להיפרד מאבי הצדיק בלא לטבול? הואיל ובמרתף ישיבת נדבורנה הייתה המקווה פתוחה בכל שעות היממה. ביקש מהנהג להסיעו לשם ולהמתין לו עד שיטבול. כשכנס מצא שם את כ"ק מרן ה"דבר חיים" מנדבורנה זיע"א. פנה אליו הרבי במתק לשונו ושאלו מה אתה עושה כאן בשעה כזו?

מי שאינו יכול לישון הולך למקווה, כך ביקש הרבי לתרץ את טבילתו שלו במקווה. מרוב כאב ועגמת נפש נעתקו מפיו המלים. שב הרבי על שאלתו, והשיב שקיבל קריאה טלפונית מאמו שאביו חולה מאד, ועומד לפני יציאת הנשמה ל"ע.

ענה לו הרבי על אתר, ניחא, תטבל במקווה ואחר כך תעלה אלי ותשתה כוס קפה, אין לך מה למהר. חשכו עיניו, שכן הבין שהרבי אינו רוצה שיהיה נוכח בעת הפטירה, שמא אינו ראוי, ואולי חפץ הוא למנוע ממנו את רגעי הצער הנוראים. אבל אימא ביקשה, חשב לעצמו, ופנה ואמר לרבי בקול רוטט, אבל רבי, המצב קשה מאד, חייב אני לנסוע, הרגיעו הרבי במלים ברורות, הערב לא יקרה מאומה, אין לך מה למרר. מששמע מלים מפורשות אלו, נרגע, טבל ועלה. שילם לנהג המונית ושלחו לדרכו, ועלה לחדרו של הרבי.

כבדו הרבי בכוס קפה, והוא החל לבקש ולהעתיך, שיברך הרבי את אביו ברפואה שלמה. אמר לו הרבי, הן אביך חולה במחלה הידועה ויודע אתה שהיא חשוכת מרפא. ניסה לטעון שאפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם לא יתייאש מן הרחמים,

בית דין צדק ובית הוראה "זרע אמת" צדק תרצה הלך אחר בית דין פה... (מנהדן לב)

בית הדין לענייני ממונות | אישות | צואות | ירושות | הסכמי גרושין | קידושין | סיוע בעריכת חוזים | שלום בית

בנשיאות ובראשות אב בית הדין בד"צ "זרע אמת", בד"צ "יורה דעה", וראש כולל הוראה ודיינות "אורות חיים ומשה" אשדוד

אב"ד מקודש הרה"ג יעקב נסים עטייה שליט"א

ובהרכב הדיינים המצויינים: מרא דאתרא רמב"ש א' הרה"ג יצחק שרבאני שליט"א

ראש כולל הוראה ודיינות "חוקיו ומשפטיו לישראל" הרה"ג יצחק ביטון שליט"א

הדיין המצויין רב שכונת מקור ברוך ירושלים הרה"ג אהרון ירחי שליט"א

שעות פעילות בית הדין: בכל יום שני או רביעי בין השעות 14:30 - 18:30

באחד מסניפי בית הדין: שפת אמת 5 בית שמש / שכונת הבוכרים ירושלים / האדמו"ר מבעלו 39 אשדוד

לשאלות בענייני בית הדין פתיחת תיקים וכו' בפלאפון 054-8416719 (טלפקס: 02-9990043)

העלון יוצא לאור להצלחת הגה"צ נשיא מוסדות אורות חיים ומשה

הרה"ג דוד חנניה פינטו שליט"א

ולע"נ מרת אימו הצדקת מודלן מוזל בת מוחה שמוחה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.